

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyitlitterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő napszám, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítanak.
Nyitlitter költsége 50 fillér.

Felolvasó szerkesztő: ZRINYI KAROLY.	Főszerkesztő: MARGITAI JOZSEF.	Kiadó és lapkiadónos: STRAUSZ SÁNDOR.
---	---	--

Tavaszi fagy és a borárak.

Ezt az aktuális, időszéri cikket olvasóink szíves figyelmébe különösen ajánljuk.

Szomorú az a híradás, mely jelenti, hogy az áprilisi fagy, kivéve Tokaj-hegylajlát és Erdélyt, majd egészen, majd részben tönkretette az idei szőlőtermést. Néhol valóban igen szomorú lesz a szüret. Ennek következtében, az első hírekről, pl. Sopronban, 10 koronával emelkedett a bor ára.

Rá is tér ez az áremelkedés a termelőknek, csak ne olyan katasztrófális alkalomból történjenek. Mikor más mezőgazdasági terményeknek és az iparcikkeknek ára oly nagy emelkedést mutat, ugyiszlóval egyedül a bor az, amelynek ára nemcsak nem tartott lépést a minden más ténen tapasztalható áremelkedéssel, sőt e tekintetben — talán az utolsó két kedvezőbb évtől eltekintve — sok helyen egyáltalában nem is tapasztalható javulás a filoxera előtti állapothoz képest.

Ez annál szomorúbb és annál súlyosabban érinti szőlőgazdáinkat, mert a szőlőfelújítás igen nagy befektetésekkel jár és fáradságos munkájukba kerül; mert továbbá a szőlő rendes évi művelési költségei is egyre fokozódnak. Köztudomású dolog, hogy ma kétszer, sőt háromszor annyiba kerül egy hold szőlő rendes megmunkálása, mint 15—20 évvel ezelőtt s a kiadások ily tetemes emelkedését nem tudja ellensúlyozni a szőlősgazda borárak jobb áron való értékesítésével. Különösen a finomabb borokat lehetetlen oly áron eladni, amelyet azok tényleg megérnek.

Ennek dacára a bor, mikor a fogyasztó közönséghez kerül — a közvetítők révén — annyira megrágul, hogy a fogyasztó

még a silány minőségű bort is drágán kénytelen megfizetni.

A borértékesítés kérdésével tehát behatóan kell foglalkoznunk és oda kell törekednünk, hogy olyan megoldást találjunk, amely mellett természetesen az üzleti tisztesség feltétlen megóvásával — mind a termelő, mind a kereskedő megalapozt számláját s a fogyasztó közönség megfelelő áron tisztá, egészséges jó borhoz juthasson.

A hazai szőlő — és borgazdaság terén most ez a legfontosabb feladat, amelynek megvalósítása érdekében valamennyi érdekelt tényezőnek: a kormánynak, a termelőknek, kereskedőknek és a fogyasztó közönségnek vállatve kell közreműködniük.

A legutolsó években mindenestre halározott javulás tapasztalható. Köztudomású dolog, hogy az utolsó két évben lényegesen emelkedett a bor ára s hogy az áremelkedés még nagyobb nem volt, annak jórészt maguk a termelők voltak az okai, még a szüret előtt — olcsón eladni természetük.

Mindezekből a statisztikailag bebizonyított tényekből tehát megállapíthatni azt, hogy az új bortörvény szigorú rendelkezéseinek üdvös hatása a borárak emelkedése és a borkivitel növekedése útján már is érezhető. Egyszersmind megállapíthatjuk azt is, hogy nem volt igazuk azoknak, akik az új bortörvény megalkotását károsnak vélték.

A tények bizonyítanak. Ha a bortörvény életbe lépett óta emelkedtek a borárak és emelkedett a borkivitel, miben nyilvánult hát a bortörvény káros hatása? Erről ma már komolyan beszélni sem lehet.

Gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter legutóbbi költségvetési beszédében kijelentette, hogy a bortörvényt csendben, de

szigorúan végre fogja hajlani s a tervbe vett állami közpincék létesítésével erélyes akciókat indít az okszerű borkelés terjesztésére és a borértékesítés s a borkivitel előmozdítására. Mindezt csak helyeselni lehet.

A földművelésügyi miniszter által az ellenőrzés gyakorlására kinevezett pincéfelügyelők már is serényen működnek.

A törvényhatóságok közigazgatási közegei is teljesítik lelkiismeretesen a bortörvényben, a végrehajtás körül előírt teendőket. Támogassák őket abban a borkivitel, borkereskedők és a fogyasztóközönség is s használják ki a folyó évben már megnyitott állami közpincék előnyeit. Am a borárak pangását a gazdák is okozzák.

Vannak gazdák, akik nem is szüreteltek maguk, hanem a tőkén adták el a termést, ami rendszerint a legrosszabb üzlet szokott lenni a termelőre. Az is nagy hiba, hogy a termelők nem gondoskodnak előre hordórol; szüretkor pedig, amint ezt különösen egy nagyobb termés esetén, pl. 1908-ban láttuk, egyáltalában nem kapnak már börtöt és így teljesen kiszolgáltatják magukat a vevőknek, kénytelenek lévén bármily poton áron elveszteni a termést.

A borárak emelkedése mellett egy másik igen örvendetesen konstatalható tény az, hogy borkivitelünk az utolsó három évben igen erősen fellendült. Feltűnő jelenség, hogy a borkivitel lényegesen emelkedése összeesik az új bortörvény életbe léptével. Ezeket az örömkeltő jelenségeket értékük szerint figyelniök kell még azoknak is, kiknek ez évben a szüretük gyengébb lesz a fagy következtében. Sőt nekik leginkább!

A rózsza alma.

— Virágrego. —

Írta: Zombory Gyula.

... Egy elpusztult régi, ősi grófi kertben, Melynek gazdája már temető lakója, A sok burján között, észrevétlen, árván, Ott maradt egy bokor piros moha rózsza. Efelelten állt ott, vihar összetépte, Pókok tanyája lett; mégis tavasz jöttén Szébb, pirosabb rózsát keresve se látánk, De nem is volt párja ott a Tátra mentén.

Amint a kikelet esőket lehelt rája Eymás után fakadt bimbóra a bimbó, Úgy néztek ki a vén rózsatő, mint mikor Karácsonyfát díszít a sok cukor ringó — S aztán kipattantak s szinte versenyezve Nevetgél, mosolygott a sok piros rózsza, Nem egy legény ugrott magak bástyát érte, Csakhogy egyet lopva szakajthasson róla.

Egyszer egy nyár után, már csak egy virága Volt a rózsafának, az is hervadóban, — Körtülte a dudvák, két annyira nőve, Sitogták: mily bájos, így is, elhalóban! — Hallotta a rózsza s a hízogó hangok Új életre kelték s egyben vágya támadt: Ha párja akadna, boldog tudna lenni, Oh ha átélhetne ilyen édes álmat! ...

... S vágya beteljesült ... ahogy két fátólát Ráborítá a hold a pihenő földre, Szündergésbe merült a hervatag rózsza S csakhamar mély álom nehezült szemére. Álmodta, hogy teljes virulásban égnek Vervörös szirmai s közötté a lepkék Tarka csoportja száll, aranyszín a szárnyuk S aztán vörös, fehér, tengerzöld s azurkék.

Boldog az lett közöttük, a melyik egy pe cet Éldéghetett a méztől poródkönt, Ó meg hivalkodva, kacérkodva nézett Végig a sokféle színes lepkeszárnyon.

És jöttek a kérők; jött a Gyönyörvirágszál, Hófehér kontése harmattal díszítve, Szólt: Virágkirályném, én a sirlób jövök, Érted feltámadtam, jössze-e esküvőre? Nézd, én tiszta vagyok, szennyfolt nem érintett A hóval versenyzem, oh fogadj el páru! Ha veled karöltve a kertet bejáróm, Fű, fa, virág, mind ... mind porba hullva bűmül.

Jött az Orgonafa; szép fűrtös virági — A merre elhaladt, dús illatot szórtak, S a lilaszín szirmok búhátol hangon Szinte esedezve, könyörögve szóltak: Te, legszebb közöttünk, rád szemet vettem, Élettársul váylak, oh légy enyém drága! Védelmeződ leszek, illatos lombosáram, Csupán számódra lesz örökké kitarva!

Jött a Mályváróza, büszkén kérdédoleg: Kedves rokon! — így szólt — vérség jogán várom, Hogy mellözve mindent, kezét nyújtasz nekem, S hívesi hívséggel léz szerető párom. Így tovább a Nárcis, Járcint, Laptaróza, A Viola, Szegfű, mind epedve jöttek, Mindnyájan szívében bontó szerelemnek Életet emésztő tüzlángjai égtek.

Legvégül, szerényen az Árvaeska lépdelt S hajlongva, susogva ez volt vallomása: A te szépségnek, a te búhadjának Árnyában nem lennék én sem ilyen árva, Válassz társul engem; szüntelen nyomdomban, Lábaidnál áldak fetregve a porban, Ahogy én szeretlek, nem fogsz a szegfű, Nem a Járcint, Nárcis, oh de egy se jobban!

S a szép büszke rózsza lehajolt a földig, Jegyesül fogadta Árvaeska szívére, — Ez fog megbecsülni, gondolata ez volt! Kiváló fölényem lesz a büszkesége. S ugy is lő — az álom tovább így szövődött, Boldogságban éltek, nem lett ébredésük. Vihar szántotta át ez éjen a keriet, Porba hulltat hvert minden ékességük.

Boldog öntudattal, hogy mást boldogít a — Térhetett sirlója a szép moharózsza.

Idegen szó. Annál jelent, hogy löbber bizonyos ügyben, annak keresztülvétel céljából egyesülnek, vagy hogy bizonyos dolog jelenlegi állapotán nem engednek változtatni. S ha a szolidaritás tényleg szolidaritás, úgy minden erejükkel minden tehetőséggel arra kell törekedniök, hogy az ügy, melyért helyt állottak, diadalmasokdjek, s hogy álláspontjuk változatlanul keresztül menjen.

Ezt a szót leginkább, eddig csak a politikában használták. A politikások szoktak valamely ügyben szolidaritást vállalni, hogy azután együtt diadalmasokdjek, vagy együtt bukjanak a kifizölt küzdőlemben.

Mi azonban nem írunk politikai cikket, tehát ennek az idegen írónak a társadalmi ténre való érvényesüléséről óhajtunk beszélni. Vajjon a társadalom nem tudná méltányolni azt a rengeteg erőt, ami ebben a szóban összpontosul? Nem tudná kihasználni azokat az előnyöket, melyek ebben a rövid szóban rejlenek?

Ha például a társadalom szolidaritást vállalna, hogy ezután nem vesz semmiféle olyan portékát, melyet hazánkban is gyártanak, de nagyrészt külföldről importálnak, vajjon nem lenne hatása ennek a szövetésnek? Vagy ha például szolidaritást vállalna a magyar társadalom összességé, hogy ezentúl nem viszi ki drága s nehezen szerzett pénzt külföldi haszontalan fürdőkre, hanem itthon próbálná üdülését megkeresni, melyet olcsóbban s jobban megtalálhat honi fürdőinkben. Vajjon nem lenne ez keresztülvihető?

Meg kellene egyszer már végre próbálni olyan egészséges mozgalomba vinni a magyar társadalmat, melynek azután nemcsak erkölcsi, de anyagi hasznát is élvezhetné. Ki kellene mondaní, hogy egy a másért felelősséget vállal az iránt, hogy a szolidaritást annyira betartja, hogy annak megszegőjére kimondja a társadalmi bojkottot. Vajjon minő eredménnyel záródnék csupán egy esztendő gazdasági mérlege? Ha egy esztendőig nem vennők a bécsi rongyot s a külföldi hasonló gyártmányokat; ha mindenki hazafias kötelességének tartaná, hogy csak azt pártolja, azt vásárolja, ami honi; azt, amit ebben a szegény, sok szenvedésben keresztül ment országban állítanak elő. Minő perspektíva nyílnék a magyar ipar részére? Hová fejlődőnének a mi szegény ipari viszonyaink, hacsak mi, magyarok, pártolnók azt annyira, hogy előnyben részesítők a külföldivel szemben.

Hol lennének a magyar fürdőhelyek, hacsak egy esztendőben keresnők fel mindazok a magyarok, kik temérdek sok pénzt költenek el a külföldi fürdőkön. Minden esztendőben nem kereshet fel a kedvelt külföldi fürdőkét egy-egy jótékony kolera járvány, mely ha a lakókat nem, de a látogatókat mindenesetre megzöldeli. Nincs más választás tehát részünkre, mint a felvetelt eszménk szerint egyenesen rákényszeríteni a magyar társadalmat arra, hogy a saját jól felfogott érdekét kövesse. Szolidaritást kell vállalnunk, hogy legalább próbaképen egy esztendőre csak magyar gyártmányt vásárolunk, csak magyar fürdőhelyeken üdülünk, csak magyar művészeket pártfolunk, hogy azután az egy esztendő elteltével megtudjuk állapítani azt a mérleget, mely azután ilymódon előállna.

Mondjuk hát ki a társadalmi szolidaritást. Igyekezünk ennek az eszmének pro-

pagandáit csinalni. Talán amikor más megtudjuk teremteni ennek az országnak azt a gazdasági függetlenségét, melyre a jelenlegi viszonyok között feltétlenül szüksége van.

Tanítógyűlés.

A Muraközi tanítói járáskör f. hó 9 én tartotta meg 39-ik közgyűlést Muraszerdahelyen. Összesen 64 tanító jelent meg a közgyűlésen, akik Brauner Lajos járásköri elnök elnöklele alatt a délelőlt folyamán a gyűlés tárgysorozatát felargyalták.

A gyűlést Gerstner Margit muraszerdahelyi áll. isk. tanítónő mintatanítása nyitotta meg, aki szabatos tanításáért s a gyermekek szép folyékony magyar feleleteiért jegyzőkönyvi elismerésben részesült a közgyűlés részéről.

Kilenc órákor isentisztelet volt az ottani kápolnában, melyet Molnar György muraszertmártoni plébános mutatolt be a Mindenhatóknak.

A tulajdonképeni gyűlés 10 órákor kezdődött.

A tárgysorozat első pontja a körelnök tartalmas megnyitó beszéde volt, aki a tanítóság misszióját és anyagi helyzetét fejtegette a töle megszokott ékesszólással.

A kör Zrínyi Károly indítványára Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanfelügyelőt, ki beletgsége miatt maradt el a gyűlésről, táviratilag üdvözölte.

A jelen voltak nevsorának megállapítása s a választmány jelentésének felolvasása után, melyet a gyűlés elfogadott, következett Gyarmaty József alsódomborui tanító felolvasása. A tanítóság anyagi érdekeit érintő kérdésekről, melynek kapcsán határozati javaslatának harmadik pontjában a kör tagjait passzív rezisztenciára hivta fel a kör Zrínyi Károly, Horváth József, Bóna Ernő és Rhošoczy Elek hozzászólása után az első két pont elfogadásával a 3-ik pontra vonatkozólag úgy határozott, hogy amennyiben a július havában a fővárosban megtartandó egyetemes tanítógyűlés az ország tanítóságát ily ellenállásra felhívna, ahhoz a Muraközi tanítói járáskör is csatlakozik.

Az adminisztratív kérdésekről Lerch Lajos nyírvölgyi áll. isk. tanító értekezett nagy tanulmányra valló felolvasásában.

Mindkét értekezőnek a kör jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

A számvizsgáló bizottság jelentésének s a könyvtár állapotáról szóló jelentésnek tudomásul vétele után a jövő évi közgyűlés helyeül Muracsányt tűzi ki a közgyűlés.

A közgyűlés után ebéd volt, melyen Kaczu Ignác áll. isk. igazgató, mint házigazda, a kör tisztviselői karát s Zrínyi Károly tanítóképző-intézeti igazgatót köszöntötte fel, mire Zrínyi Károly igazgató a tanítói közszellemre s Brauner Lajos elnökre mondott pohárköszöntőt. Brauner Lajos körelnök a tanítóság egészségére ivott.

A tanítók egy része a 3 órai vonattal elutazott Muraszerdahelyről.

Muraköz selyemtenyészése.

Az ország selyemtenyészési felügyelőség 1911. évi jelentése szerint Muraköz területén bubokért Csáktornyan 7882 K-t fizettek ki.

Előadást tartott 3 szakember Bányaváron 60, Drávaóhidon 50, Drávavásárhelyen 160, Miksaváron 70, Muraszilvágon 120,

Nyírvölgyön 80, Zalaujváron 150, Alsópusztafán 160, Dráviadión 100, Drávaszentistvánon 60, Drávaszilason 100, Györgyláknán 70, Hodosányban 150, Muracsányban 200, Kiszabadkán 100, Kotorban 80, Ligetváron 80, Murakirályon 100, Perlakon 100 és Tüskeszentgyörgyön 60 hallgató előtt.

Örvendetes dolog, hogy Belica 3860, Drávavásárhely 3000, Muraszertmárton 600, Zalaujvár 800, Szentilona 300, Drávaszentistván 800, Kiszabadka 1200, Murakirály és Tüskeszentgyörgy 400—400 négyszögöl területet engedték át epreskertek létesítésére.

Lombszedésre alkalmas szederfa volt a csáktornyai járásban 1541 darab (legtöbb Drávavásárhelyen (449) és Csáktornván (289), legkevesebb Bányaváron (6), Drávaóhidon (2), a perlaki járásban 1671 darab (legtöbb Perlakon és Kotorban 300—300, legkevesebb Tüskeszentgyörgyön (45) és Drávaszilason (48).

Muraközben a következő községekben foglalkoztak selyemtenyészéssel s k-restek a termék bubók után: Muraszertmárton (1874 K), Csáktornya (764), Drávavásárhely (465), Kotor (460), Perlak (398), Drávaszilás (325), Murakirály (302), Tüskeszentgyörgy (301), Drávaegyház (262), (Bányavár (210), Strádóvár (188), Miksavár (158), Zalaujvár (151), Ligetvár (148), Kiszabadka (135), Muragárdony (107), Bottornya (106), Drávaszentiván és Dráviadió 105—105, Muraszilvágy (91), Alsódomboru (59), Drávaóhid (52), Muracsány (35), Muravid (34), Drávaszentistván (32), Belica (30), Alsópusztafa (29), Györgylaka (16), Räckanizsa (5), Zrínyitálva (4) községekben.

Legtöbbet keresett Julh József Drávavásárhelyen (121 K), id. Garai János Perlakon (101), Novák Ignác Muraszertmártonban (98), Szép Jánosné Miksaváron (86), Placskó Emília Kotoron (77) és Kanizsai János Ligetváron 69 K-t.

A selyemtenyészés terén kifejtett jöndulatu közreműködésért köszönetet mond Bezeredy Pál felügyelő Purics Menyhért es Major Károly hodosányi, Tóth Sándor perlaki tanítóknak, Neuszádler Ernő murakirályi, Zala József perlaki s Plichta Béla Csáktornya-Vidéki körjegyzőknek s végül Festetics Jenő gróf nagybirtokosnak, hogy a birtokában lévő szederfák lombosását megengedte.

Hirdetmény. Ezennel közzétételük, hogy Csáktornya nagyközség, továbbá az ide tartozó összes majorok, puszták, malmok, tanyák és telepeken lakó minden térfi, aki magyar honos, a folyó esztendőben legalább 26. életévét betöltti, a magyar nyelvet érti, azon irni olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót fizet — amennyiben pedig időleges adómentességét élvez, 20 korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bír, továbbá az adózókra való tekintet nélkül: köztisztviselő, lelkész, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdasz, gyógyszerész, vegyész, erdősz, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, aki a felsőbb művelzeti vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül aki a középiskolai záróvizsgát letette, f. évi május hó 26-tól 28-ig terjedő napokon d. e. 8-tól 12 óráig — az alapjástromba való felvétel végett — a városház nagyertermében székelő összeíró bizottság előtt személyesen, vagy meghatalmazott által is megjelenhetik. Az összeíró bizottság.

K Ü L Ö N F É L É K.

Eltitkolt melódták.

*Te vagy a szépség, te vagy az élet!
Te vagy a szárnya lelkelem reményének.
Vágyom el teveled egy szebb-jobb világba.
Úrangyalom szárnyán földi menyországba.
Csak Te vezess hiven!*

*Lázás forró vérem az ifjuság hajtja,
Egő nap lett szívem, fény lettél te rajta,
Keblem forrása lett a szépek a jónak,
Hálát adok érte a nagy alkotónak,
Mert boldoggá tészel.*

*Tízlelkem mélyében forranak a dalok.
Himnuszt zeng a szívem, ha Terád gondolok,
Tavaszi lég pirja ott ég az arcmon,
Szerelemsziporkák fényes szemcsillagom,
Ha Terád gondolk.*

Kozma Imre.

— **Esküvő.** Fuchs Ferenc alsólepdvái kereskedő f. hó 5-én délután ottárhoz vezette Premecz Honkát, id. Premecz Miklós csáktornyai iparos lányát. A polgári anyakönyvvezető előtt a fiatal pár a délelőtti folyamán kötött házasságot.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága holnap tartja meg tavaszi közgyűlését. A gyűlés d. e. 10 órakor kezdődik. Murakózt érintő ügyek a következők vannak a tárgysorozat keretébe beillesztve: Murasiklós képviselőtestületének a vasúti váróterem építéséhez szükséges földterület átengedése és a vonatkozó szerződés tárgyában hozott határozata; a kiskisbágyos községhez tartozó községek képviselőtestületeinek a körjegyzői lakás és irodaber letelelése és községi szervezési szabályrendeletek módosítása tárgyában hozott határozata; Kotor képviselőtestületének határozata a logyasztási adóbeszedési jutalék hófordulása tárgyában; Alsódomboru képviselőtestületének határozata a r. kath. hitoktató tanterületjének megállapítása tárgyában; Kotor képviselőtestületének a községi kocsmára berendezése, a községbíró s az óvónők fizetésének, ugyancsak a drávacsányi körjegyzőséghez tartozó községek képviselőtestületeinek a levélhordó s Légrad képviselőtestületének a községi alkalmazottak s a harangozó fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata; Perlak képviselőtestületének regale kötvénye feloldása tárgyában hozott határozata; végül a kiskisbágyos és drávaszentiváni bábák fizetésének megállapítása.

— **Uj állami népiskolák és uj tanítói állások Muraközben.** A kultuszminiszter az 1912. évi szeptember hó 1-én egyszázhatvan községben — háromszázötven tanítói állással — uj állami népiskolákat állít fel. Másrészt ugyanacsak az 1912. évi szeptember hó 1-én a már meglevő állami népiskolákat egyszázhatvenöt uj tanerő beállításával kifejlesztli. Muraköz területén uj állami iskola nyílik meg: Muravidon 3 tanerővel, Kotoron pedig 8 tanerővel. A Muraközben meglevő állami iskolák közül a miniszter kifejlesztette a stridóvári 3-at (eddig 5 tanerős volt); a drávavásárhelyi pedig 1-et (eddig 5 tanerős volt).

— **Adomány a kulturának.** Hogy a jó tett nem szorul dicseretére, ország-világ tudja: de hogy vannak jó tettek, a miket ha nem is dicserni (mert azt magukban hordják), de követendő példa gyanánt nyilvánosságra hozni szükség — az is bizonyos. Ilyen elismerésre méltó tettek sorozata, a melyet dr. Csillag Dezső stridóvári orvos, a felsőmuraközi áll. iskolák idegenajku növendékeinek, a magyar nyelv elsajátítása és így a magyar

fajsúly emelése érdekében, jutalom adományával évről-évre véghez visz. Hogy nemcsak a stridóvári áll. iskola — melynek büszge elnöke — hanem a többi körli a ráckanizsai áll. iskola növendékeinek is magyarosodását, kiváló érdeklődéssel kíséri, ekleltánsan igazolja azt a ráckanizsai állami iskola növendékeinek f. évi vizsgai jutalmazására, a hazaszerelét hevével nyújtott 5 K adomány. Fogadjuk e követésre méltó hazafiú lettét, — mellyel impulzust ad a övénydekék igaz magyar érzetének islapolására, — a nevezett iskola gondnokságának szívből fakadó halás köszönetét. Tibanyi Lajos áll. iskolai igazgató.

— **Esküvő.** Dr. Abay János helybeli ügyvéd tegnap vette nőül weissenwarthi Weissmann Hermina kiskasszonyt, néhai weissenwarthi Weissmann Ferenc és é. kir. ezredes leányát Csiliben.

— **Véres kardpárbaj Pertakon.** A Zala tudósítója szerint véres kimenetelű kardpárbaj folyt le szerdán a perlaki nagyvendégház egyik termében. Ellenfelekként dr. Pichler Gyula ügyvéd és Kiss Ernő kórházi gondnok álltak szemben egymással. A párbaj vezetője dr. Hegedűs György ügyvédjelölt volt. A felek többször csaptak össze, míg végül Pichler dr. tejeire oly súlyos vágást kapott, hogy a párbajt be kellett szüntetni. Kiss Ernő sértetlen maradt. Érdekes, hogy Pichler és Kiss három hónapja is párbajoztak, az elveszteséskedés azonban azóta sem szűnt meg közöttük. Az újabb párbajra az adott okból, hogy az ügyvéd a gondnokot ki akarta utasítani a kaszinóból. Pichler dr. állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Közgyűlés.** A Csáktornyai Iparos Olvasókör alapszabályainak értelmében évi rendes közgyűlést Csáktornyan a tizoltó lakatnya gyűléselmében f. hó 12-én d. u. 2 órakor tartja meg. A gyűlés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

— **Anyák figyelmebe!** Világhírű gyermekorvosok egyhangú véleménye, hogy a gyermek-k elismerit legkiválóbb fapszere az elvtalaszás idejétől kezdve a Phosphatne Palliáres, mert nagyon könnyen emészthető, igen kellemes ízű, a fogazást megkönnyíti és biztosítja a csontrendszer fejlődését.

— **Uj kerthelyiség.** Herczog Sándor, a Vasúti Vendéglő tulajdonosa, a szálloda mellett, az országút melletti területet gyönyörűen beparkírozta. A gesztenyékkel s egyéb külülnövényekkel szépen beültetett kerthelyiség bizonyára kedves kirándulóhelye lesz a csáktornyai szórakozni vágyó társadalomnak. Ha tekintetbe vesszük Csáktornyanak ebbeli mostoha viszonyait, kétszeresen kell örülnünk Herczog Sándor vállalkozásának. Mert az ő kerthelyével a csáktornyai üdülő helyek száma egy nagyon ked. kerthelyiséggel gyarapodott, amire ugyszólván szükség is volt. Herczog Sándor vendéglős a kerthelyiséget a jövő héten szándékozik megnyitni.

— **A színészek eltávoztak.** Halász Alfréd színtársulata múlt vasárnap este befejezte ilteni szezonját. Utolsó előadását A hölgyek öröme (bóliózá) adták. Szombati este A medikus (életkép) került színre. Ez a darab Galetta jutalomjátéka volt s így természetesen a szokotnál nagyobb közönséget vonzott. Az előadás külön volt s ugyszólván álló befejezése a színtársulat ilteni működésének. Halász Alfréd színtársulata Zalaegerszegre utazott, ahol már helyfön fel is léptek.

— **A börtornyai révdíjak.** A kereskedelemügyi miniszter Börtornya községnek megengedte, hogy a Mura folyón átvezelő kompon révdíjat szedhessen a következő

tarifa mellett: kélfogatú szekér után 24 f., egyfogatóú szekér után 12 f., egy borjú vagy szarvasmarha után 10 f., egy borjú vagy sertés után 6 f., egy ember után 4 f., gépkocsi után 1 K, motoros kerékpár után 30 f.

— **Muraköz cigányai.** A vármegye alispánjának jelentéséből megtudtuk, hogy a csáktornyai járás területén nem laknak cigányok; ellenben a perlaki járásban találkoztunk állandóan letelepedett teknővájú cigányokkal. Így a drávodíosi körjegyzőségben 66 állandóan letelepedett ilyen cigány lakik 19 tanköteles gyermekkel, akik nem járnak iskolába. Kotor határában 51 Teknővájú cigány lanyáz, akiknek 11 tanköteles gyermekük van. Ezek sem iratkoztak be iskolába, tehát szintén nem lesznek eleget tanköteletzellségüknek.

— **Vasárnapi Ujság.** az olvasnivalóknak és szöbnél szebb illusztrációknak nagy bőrségével jelent meg. Eredeti rajzokat közöl a főváros legújabb, nemcsokára megnyíló nevezetességéről, az új állatkertről Hermann Lipót jeles festőművésztinktől; cikket és képeket Mendlik Oszkár amsterdami képkialltásáról. Alexander Bernát cikket (pompás feltevélek keretében) a Nemzeti Színház most folyó ciklusáról: Szemere György nagy magyar társadalmi regénye mellett Claude Farrère kiváló francia író „Csata” című regényének közlését is megkezdi e szám, mely ezenkívül Kanizsai Ferencről novellát, Fejes Istvántól, Tóth Lászlótól és Kárpáti Auréltól pedig külföldeményeket hoz s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. Előfizetési ára negyedévre 3 korona, a „Világkronika”-val együtt hat korona. Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4.)

— **Népesedési statisztika.** Születettek: Potocsnyák Ferenc, Filipán Mihály, Szolárics János, Mokusák Mária, Kovácsics Rudolf, Filipovics János, Bencericus György, Hanzsek Antonia, Novák Ilona, Kapellári Anna, Buján György, Debán György, Hidvégi Ferenc, Tkalcsecz György, Solya György, Stajercic Ióna. — Meghaltak: Egmann Mária (60 é), Loncsarics Jenő (20 é), Kozják György, Tkalcsecz Mihályné (57 é), Istvánovics Sándor (31 é), Mlinarics Imre (80 é), Zadravec Ferenc (3 é), Novák Jánosné (84 é), Kosztel Imre (68 é). — Házasságot kötöttek: Zizek József és Cegnár Luiza, Benz Ferenc és Herczeg Anna, Fuchs Ferenc és Premecz Honka.

— **Tilosba jártak.** Dobovics Bertalan és György bányahegyi lakosok 1. hó 6-ikára virradóra Márcsecz Bálint bányahegyi lakos pucéját felöltötték s abból, egy 56 literes hordót tele almaborral és 14 darab flaskót tele szilvapálinkával elvittek. A tetteseket miután beazonosított nyert, hogy a belőrök ők voltak átadták a kir. ügyesség oltalmába.

— **Japán adomak.** Biro elé volt idézve a japán azzal valódtalvan, hogy birkája jóllakott szomszédja árpa vetésén. — Ne hidd el biro — szölt a japán — olyan éhesen jött haza a birkám, hogy keresztül látam rajta. — A bírónak detszett a leleményes védekezés s a vádoltat felmentette ő. Kecskét akart venni a japán s a szomszédja kínálta neki egyet megvetésre, aki beköltözött kinaí volt. — A kecskét list jenzert megköpött — szölt a kinaí. — Nem is drága, ha kiszámítod, hogy négy sapka, 3 pár papucs és legalább is 10 kálo hus lesz a kecskéből. Hát még a szakáll! Az csak a valami, mert neked ugy sincs szakállad. — A japán emnyit elony mellett nem tudott ellenállani, megvette a kecskét. Pedig Japánban hat jenzert vehetett volna kecskét.

Idegen szó. Annál jelent, hogy többen bizonyos ügyben, annak keresztülvételére céljából egyesülnek, vagy hogy bizonyos dolog jelenlegi állapotán nem engednek változtatni. S ha a szolidaritás lényeg szolidaritás, úgy minden erejükkel minden tehetségükkel arra kell törekedniök, hogy az ügy, melyért helyl állottak, diadalmasok legyenek, s hogy álláspontjuk változatlanul keresztül menjen.

Ezt a szót leginkább, eddig csak a politikában használták. A politikusok szoktak valamely ügyben szolidaritást vállalni, hogy azután együtt diadalmasok legyenek, vagy együtt bukjanak a küzdőttel küzdőlemben.

Mi azonban nem írunk politikai cikket, tehát ennek az idegen irónak a társadalmi téren való érvényesüléséről óhajtunk beszélni. Vajjon a társadalom ne tudná méltányolni azt a rengeteg erőt, ami ebben a szóban összpontosult? Nem tudná kihasználni azokat az előnyöket, melyek ebben a rövid szóban rejtenek?

Ha például a társadalom szolidaritást vállalna, hogy ezután nem vesz semmiféle olyan portékát, melyet hazánkban is gyártanak, de nagyrészt külföldről importálnak, vajjon nem lenne hatása ennek a szövetésnek? Vagy ha például szolidaritást vállalna a magyar társadalom önmagát, hogy ezentúl nem viszi ki drága s nehezen szerzett pénzt külföldi haszontalan fürdőkre, hanem itthon próbálna üdülését megkeresni, melyet olcsóbban s jobban megtalálhat honi fürdőinkben. Vajjon nem lenne ez keresztülvihető?

Meg kellene egyszer már végre próbálni olyan egészséges mozgalomba vinni a magyar társadalmat, melynek azután nemcsak erkölcsi, de anyagi hasznát is élvezhetné. Ki kellene mondanai, hogy egy a másért felelősséget vállal az iránt, hogy a szolidaritást annyira betartja, hogy annak megszegőjére kimondja a társadalmi bojkottot. Vajjon minő eredménnyel záródnék csupán egy esztendő gazdasági mérlege? Ha egy esztendőig nem vennők a bécsi rongyot s a külföldi hasonló gyártmányokat; ha mindenki hazafias kötelességének tartaná, hogy csak azt pártolja, azt vásárolja, ami honi; azt, amit ebben a szegény, sok szenvedésen keresztül ment országban állítanak elő. Minő perspektíva nyílnék a magyar ipar részére? Hová fejlődőnének a mi szegény-s ipari viszonyaink, hacsak mi, magyarok, pártolnók azt annyira, hogy előnyben részesítsenők a külföldivel szemben.

Hol lennének a magyar fürdőhelyek, hacsak egy esztendőben keresnők fel mindazok a magyarok, kik temérdek sok pénzt költenek el a külföldi fürdőkön. Minden esztendőben nem kereshetők fel a kedvelt külföldi fürdők egy-egy jótékony kolera járvány, mely ha a lakókat nem, de a látogatókat mindenestre megzöldeli. Nincs más választás tehát részünkre, mint a felvetett eszménk szerint egyenesen rákényszeríteni a magyar társadalmat arra, hogy a saját jól felfogott érdekét kövesse. Szolidaritást kell vállalnunk, hogy legalább próbaképen egy esztendőre csak magyar gyártmányt vásároljunk, csak magyar fürdőhelyeken üdülünk, csak magyar művészeket pártfogoljunk, hogy azután az egy esztendő elteltével megtudjuk alapítani azt a mérleget, mely azután ilymódon előállana.

Mondjuk hát ki a társadalmi szolidaritást. Igyekezünk ennek az eszmének pro-

pagandáit csinalni. Talán akkor, mi is megtudjuk teremteni ennek az országnak azt a gazdasági függetlenséget, melyre a jelenlegi viszonyok között feltétlenül szüksége van.

Tanítógyűlés.

A Muraközi tanítói járáskör f. hó 9 én tartotta meg 39-ik közgyűlését Muraszterdahelyen. Összesen 64 tanító jelent meg a közgyűlésen, akik Brauner Lajos járásköri elnök elnökielte alatt a délelőtti folyamán a gyűlés tárgysorozatát felgályalták.

A gyűlés Gerstner Margit muraszterdahelyi áll. isk. tanítónő mintatanítása nyitotta meg, aki szabatos tanításáért s a gyermekek szép folyékony magyar feleleteiért jegyzőkönyvi elismerésben részesült a közgyűlés részéről.

Kilenc órákor istentisztelet volt az ottani kápolnában, melyet Molnár György murasztermartoni plébános mutatott be a Mindenhatóknak.

A tulajdonképeni gyűlés 10 órákor kezdődött.

A tárgysorozat első pontja a körelnök tartalmas megnyitó beszéde volt, aki a tanítótság misszióját és anyagi helyzetét fejtegette a töle megszokott ékesszólással.

A kör Zrínyi Károly indítványára Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanfelügyelőt, ki betegsége miatt maradt el a gyűlésről, táviratilag üdvözölte.

A jelen voltak névsorának megállapítása s a választmány jelentésének felolvasása után, melyet a gyűlés elfogadott, következett Gyarmati József alsódombori tanító felolvasása. A tanítótság anyagi érdekeit érintő kérdésekről, melynek kapcsán határozati javaslatának harmadik pontjában a kör tagjait passzív rezisztenciára hívta fel a kör Zrínyi Károly, Horváth József, Bóna Ernő és Rhosóczy Elek hozzászólása után az első két pont elfogadásával a 3-ik pontra vonatkozólag úgy határozott, hogy amennyiben a július havában a fővárosban megtartandó egyetemes tanítógyűlés az ország tanítótságát ily ellenállásra felhívja, ahhoz a Muraközi tanítói járáskör is csatlakozik.

Az adminisztratív kérdésekről Lerch Lajos nyírvölgyi áll. isk. tanító értekezett nagy tanulmányra valló felolvasásában.

Mindkét értekezésnek a kör jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

A számvizsgáló bizottság jelentésének s a könyvtár állapotáról szóló jelentésnek tudomásul vétele után a jövő évi közgyűlés helyeül Muracsányt tűzi ki a közgyűlés.

A közgyűlés után ebéd volt, melyen Kaczu Ignác áll. isk. igazgató, mint házigazda, a kör tisztviselői karát s Zrínyi Károly tanítóképző-intézeti igazgatót köszöntötte fel, mire Zrínyi Károly igazgató a tanítói közszellemre s Brauner Lajos elnökre mondott pohárköszöntőt. Brauner Lajos körelnök a tanítótság egészségére ivott.

A tanítók része a 3 órai vonattal elutazott Muraszterdahelyről.

Muraköz selyemtenyésztése.

Az ország selyemtenyésztési felügyelőség 1911. évi jelentése szerint Muraköz területén bubokért Csáktornyan 7882 K-t fizettek ki.

Előadást tartott 3 szakember Bányaváron 60, Drávaóhidon 50, Drávavásárhelyen 160, Miksaváron 70, Muraszilvágyon 120,

Nyírvölgyön 80, Zalaújváron 150, Alsópuzshtafán 160, Drávadiósán 100, Drávaszentistvánon 60, Drávaszilason 100, Györgyláknán 70, Hodosányban 150, Muracsányban 200, Kiszabadván 100, Kotorban 80, Ligetváron 80, Murakirályon 100, Perlakon 100 és Tüskeszentgyörgyön 60 halgató előtt.

Örvendetes dolog, hogy Belica 3860, Drávavásárhely 3006, Murasztermartón 600, Zalaújvár 800, Szentilona 300, Drávaszentistván 800, Kiszabadka 1200, Murakirály és Tüskeszentgyörgy 400—400 négyszög öl területet engedtek át epreskertek létesítésére.

Lombszedésre alkalmas szederfa volt a csáktornyai járásban 1541 darab (legtöbb Drávavásárhelyen (449) és Csáktornyan (289), legkevesebb Bányaváron (6), Drávaóhidon (2), a perlaki járásban 1671 darab (legtöbb Perlakon és Kotorban 300—300, legkevesebb Tüskeszentgyörgyön (45) és Drávaszilason (48).

Muraközben a következő községekben foglalkoztak selyemtenyésztéssel s kerestek a termékük után: Murasztermartón (1874 K), Csáktornya (764), Drávavásárhely (465), Kotor (460), Perlak (398), Drávaszilás (325), Murakirály (302), Tüskeszentgyörgy (301), Drávaegyház (262), (Bányvár (210), Strádóvár (188), Miksavár (158), Zalaújvár (151), Ligetvár (148), Kiszabadka (135), Muragárdony (107), Bottornya (106), Drávaszentistván és Drávadiós 105—105, Muraszilvágy (91), Alsódomboru (59), Drávaóhid (52), Muracsány (35), Muravid (34), Drávaszentistván (32), Belica (30), Alsópuzshtafa (29), Györgylaka (16), Rackanizsa (5), Zrínyitálva (4) községekben.

Legelőbbet kerestett Juth József Drávavásárhelyen (121 K), id. Garai János Perlakon (101), Novák Ignác Murasztermartónban (98), Szép Jánosné Miksaváron (86), Placsó Emília Kotoron (77) és Kamizsai János Ligetváron 69 K-t.

A selyemtenyésztés terén kifejtett jöndulatu közreműködésért köszönetet mond Bezeredy Pál felügyelő Purics Menyhért es Major Károly hodosányi, Tóth Sándor perlaki tanítóknak, Neuszdlér Ernő murakirályi, Zala József perlaki s Plichta Béla Csáktornya-Vidéki körjegyzőknek s végül Festetics Jenő gróf nagybirtokosnak, hogy a birtokában lévő szederfák lombosását megengedte.

— **Hirdetmény.** Ezennel közzétételük, hogy Csáktornya nagyközség, továbbá az ide tartozó összes majorok, puszták, malmok, tanyák és telepeken lakó minden férfi, aki magyar honos, a folyó esztendőben legalább 26. életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon irni olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót fizet — amennyiben pedig időleges adómentességet élvez, 20 korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bír, továbbá az adózókra való tekintet nélkül: köztisztviselő, lelkész, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdasz, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, aki a felsőbb művelési vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül aki a középiskolai záróvizsgát letette, f. évi május hó 26-tól 28-ig terjedő napokon d. e. 8-tól 12 óráig — az alapjástromba való felvétel végett — a városház nagytermében székelő összeíró bizottság előtt személyesen, vagy meghatalmazott által is megjelenhetik. Az összeíró bizottság.

KÜLÖNFÉLEK.

Éltitkölt melódiák.

*Te vagy a szépség, te vagy az élet!
Te vagy a szárnya lelkem reményének.
Vágyom el teveled egy szebb-jobb világra.
Úrangyalom szárnyán földi menyországra.
Csak Te veassz velem!*

*Lázas forró vérem az ifjúság hajtja,
Égés nap lett szívem, fény lettél te rajta,
Kehlem forrása lett a szépnék a jónak,
Hálát adok érte a nagy alkotónak,
Mert boldoggá teszel.*

*Tűzlelkem mélyében forranak a dalok.
Himnusz peng a szívem, ha Terád gondolok.
Tavaszi lég pirja ott ég az arcomon,
Szerelemzsiportkás fényes szemcsillagom,
Ha Terád gondolok.*

Kozma Imre.

— **Esküvő.** Fuchs Ferenc alsóleányi kereskedő f. hó 5-én délután oltárhoz vezette Premecz Ilonkát, id. Premecz Miklós csáktornyai iparos lányát. A polgári anyakönyvvezető előtt a fiatal pár a délelőtti folyamán kötött házasságot.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága holnap tartja meg tavaszi közgyűlését. A gyűlés d. e. 10 órákor kezdődik. Muraközti érintő ügyek a következők vannak a tárgysorozat keretében beütemezve: Murasiklós képviselőtestületének a vasúti váróterem építéséhez szükséges földterület átengedése és a vonatkozó szerződés tárgyában hozott határozata; a kasszabackai körjegyzőséghez tartozó községek képviselőtestületeinek a körjegyzői lakás és irodaház felépítése és községi szervezési szabályrendeletek módosítása tárgyában hozott határozata; Kotor képviselőtestületének határozata a fogyasztási adóbeszedési jutalék hófordítása tárgyában; Alsódomború képviselőtestületének határozata a r. kath. hitoktató tiszteletdíjának megállapítása tárgyában; Kotor képviselőtestületének a községi kocsmá berbeadása, a községbíró s az óvodák fizetésének, ugyancsak a drávaszányai körjegyzőséghez tartozó községek képviselőtestületeinek a leveőhordó s Légrád képviselőtestületének a községi alkalmazottak s harangozó fizetésének felemelése tárgyában hozott határozatait; Perlak képviselőtestületének regale kötvénye leföldtása tárgyában hozott határozata; végül a kasszabackai és drávaszentiváni bábák fizetésének megállapítása.

— **Uj állami népiskolák és uj tanítói állások Muraközben.** A kultuszminiszter az 1912 évi szeptember hó 1-én egyszázhatvan közegben — háromszázötven tanítói állással — uj állami népiskolákat állít fel. Másrészt ugyancsak az 1912. évi szeptember hó 1-én a már meglévő állami népiskolákat egyszázhatvenöt uj tanerő beállításával kifejleszti. Muraköz területén uj állami iskola nyílik meg: Muravidon 3 tanerővel, Kotoron pedig 8 tanerővel. A Muraközben meglévő állami iskolák közül a miniszter kifejlesztette a stridovári 3-al (eddig 5 tanerős volt); a drávaszárhelyit pedig 1-el (eddig 5 tanerős volt).

— **Adomány a kulturának.** Hogy a jó tett nem szorul dicséretre, ország-világ tudja; de hogy vannak jó tettek, a miket ha nem is dicsérni (mert azt magukban hordják), de követendő példa gyanánt nyilvánosságra hozni szükség — az is bizonyos. Ilyen elismerésre méltó tettek sorozata, a melyet dr. Csillag Dezső stridovári orvos, a felsőmuraközi áll. iskolák idegenajku növendékeinek, a magyar nyelv elsajátítása és így a magyar

fajsúly emelése érdekében, jutalom adományával évről-évre véghez visz. Hogy nemcsak a stridovári áll. iskola — melynek bursó gond. elnöke — hanem a többi köz- és ráckánizai áll. iskola növendékeinek is magyarosodását, kiváló érdeklődéssel kísért, eklektánsan igazolja azt a ráckánizai állami iskola növendékeinek I. évi vizsgai jutalmazására, a hazaszeretel hevével nyújtott 5 K adomány Fogadja e követésre méltó hazafiú leltért, — mellyel impulzust ad a övényedékek igaz magyar érzetének islapolására, — a nevezett iskola gondnokságának szívből lakadó halás köszönetét. Tihanyi Lajos áll. iskolai igazgató.

— **Esküvő.** Dr. Abay János helybeli ügyvéd tegnapi vette nőül weissenwarthi Weissmann Hermina kassasszonyt, nehai weissenwarthi Weissmann Ferenc es és kir. ezredes leányát Csiliben.

— **Véres kardpárbaj Perlakon.** A Zala tudósítója szerint véres kimenetelű kardpárbaj folyt le szerdán a perlaki nagyvendéglő egyik termében. Ellenfelekként dr. Pichler Gyula ügyvéd és Kiss Ernő kórházi gondnok álltak szemben egymással. A párbaj vezető ségedre dr. Hegedüs György ügyvédjelölt volt. A felek többször csaptak össze, míg végül Pichler dr. fejére oly súlyos vágást kapott, hogy a párbaj be kellett szüntetni. Kiss Ernő sértetlen maradt. Érdekes, hogy Pichler és Kiss három hónapja is párbajoztak, az ellenségeskedés azonban azóta sem szűnt meg közöttük. Az újabb párbajra az adott okot, hogy az ügyvéd a gondnokot ki akarta utasítani a kaszinóból. Pichler dr. állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Közgyűlés.** A »Csáktornyai Iparos Olvasókör« alapszabályának értelmében évi rendes közgyűlést Csáktornyai a tüzoltó lakatnyja gyűléstermében f. hó 12-én d. u. 2 órákor tartja meg. A gyűlés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül halározatképes lesz.

— **Anyák figyelmebe!** Világhírű gyermekorvosok egyhangú véleménye, hogy a gyermek elismert legkiválóbb fájszere az elválasztás idejétől kezdve a »Phosphatine Pallières«, mert nagyon könnyen emészthető, igen kellemes ízű, a fogzást megkönnyíti és biztosítja a csontrendszer fejlődését.

— **Uj kerthelyiség.** Herczog Sándor, a Vasúti Vendéglő tulajdonosa, a szálloda mellett, az országút melletti területet gyönyörűen beparkírozta. A gesztenyékkel s egyéb kultúrnövényekkel szépen beültetett kerthelyiség bizonyára kedves kirándulóhelye lesz a csáktornyai szórakozni vágyó társadalomnak. Ha tekintetbe vesszük Csáktornyanak ebbeli mostoha viszonyait, kétszeresen kell örülnünk Herczog Sándor vállalkozásának. Mert az ő kertjével a csáktornyai üdülő helyek száma egy nagyon ked. es kerthelyiséggel gyarapodott, amire ugyisolyan szükség is volt. Herczog Sándor vendéglő s kerthelyiséget a jövő heten szándékozik megnyitni.

— **A színeszek eltávoztak.** Halász Alfréd színtársulata múlt vasárnap este befejezte ilteni szezonját. Utolsó előadásul A hölgyek öröme (bohózat) adták. Szombal este A medikus (életkép) került színp. Ez a darab Galetta jutalomjátéka volt s így természetesen a szokottnál nagyobb közönséget vonzott. Az előadás kilünő volt s ugyiszóván a elő befejezése a színtársulat itteni működésének. Halász Alfréd színtársulata Zalaegerszegre utazott, ahol már befőlni fel is léptek.

— **A bottornyai révdíjak.** A kereskedelemügyi miniszter Bottornya községnek megengedte, hogy a Mura folyón átvezető kompon révdíjat szedhessen a következő

táriai mellett: kélfogatú szekér után 24 f., egyfogatóú szekér után 12 f., egy ló vagy szarvasmarha után 10 f., egy borjú vagy sertés után 6 f., egy ember után 4 f., gépkocsi után 1 K, motoros kerékpár után 30 f.

— **Muraköz cigányai.** A vármegye alispánjának jelentéséből megtudtuk, hogy a csáktornyai járás területén nem laknak cigányok; ellenben a perlaki járásban találkoztunk állandóan letelepedett leknővájó cigányokkal. Így a drávidósi körjegyzőségben 66 állandóan letelepedett ilyen cigány lakik 19 tanköteles gyermekkel, akik nem járnak iskolába. Kotor határában 51 leknővájó cigány lanyáz, akiknek 11 tanköteles gyermekek van. Ezek sem irratkoztak be iskolába, tehát szintén nem lesznek elegend tankötelettségeknek.

— **A »Vasárnapi Ujság«** az olvasnivalóknak és szebbnél szebb illusztrációknak nagy bőségével jelent meg. Eredeti rajzokat közöl a főváros legújabb, nem sokára megnyíló nevezetességéről, az új állatkertől Hermann Lipót jeles festőművészintől; cikket és képeket Mendlik Oszkár amsterdami képiállítasáról. Alexander Bernát cikket (pompás felvételek keretében) a Nemzeti Színház most folyó ciklusáról; Szemere György nagy magyar társadalmi regénye mellett Claude Farrère kiváló francia író »Csata« című regényének közlését is megkezdi e szám, mely ezenkívül Kanizsai Ferencről novellát, Fejes Istvánról, Tóth Lászlóval és Kárpáti Auréllal pedig külföldi híreket hoz s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. Előfizelési ára negyédévre öt korona, a »Világkrónika«-val együtt hat korona. Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4.)

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Potocsányi Ferenc, Fihpán Mihály, Szoláriés János, Mokácsy Maria, Kovacsics Rudolf, Filipovics János, Bencérics György, Hanzsek Antona, Novák Iloná, Kapellári Anna, Buján György, Debán György, Hidvégi Ferenc, Tkálcsesz György, Solya György, Stajercz Iloná. — Meghaltak: Egmann Mária (60 é), Loncsáriés Jenő (20 é), Kozják György, Tkálcsesz Mihályné (57 é), Istvanovics Sándor (31 é), Mlinarics Imre (80 é), Zadravecz Ferenc (3 h), özv. Novák Jánosné (84 é), Kosztel Imre (68 é). Házasságok kötöttek: Zsek József és Cegnár Lujza, Bencz Ferenc és Herczeg Anna, Fuchs Ferenc és Premecz Ilonka.

— **Tilosba jártak.** Dobovics Bertalan és György bányahegyi Jakosok f. hó 6-kára virradóra Márcsecz Bálint bányahegyi Jakos pucéját feltörték a sabból, egy 66 literes hordót tele almaborral és 14 darab flaskót tele szilvapálinkával elvittek. A tetteseket miután beigazolást nyert, hogy a betörők ők voltak átadták a kir. ügyészség oltalmába.

— **Japán adomak.** Biro elé volt idézve a japán azzal vándoltatvan, hogy birkája jóllakott szomszédja sárpavetésén. — Ne hidd el bíró — szól a japán — olyan éhesen jól húzza a birkám, hogy keresztül látam rajta. — A bírónak tetszett a leleményes védekezés s a vádlottat felmentette. — Kicskét akart venni a japán s a szomszédja kimúlt neki egyet megvetelre, aki bekötözött kínai volt. — A kecskét liz jenét megkapod — szól a kínai. — Nem is drága, ha kiszámítod, hogy négy sapka, 3 pár papucs és legatább is 10 kaló hus lesz a kecskéből. Hát még a szakáll! Az csak a valami, mert neked ugy sincs szakállud. — A japán ennyi előny mellett nem tudott ellenállani, megvette a kecskét. — Pedig Japában ha jenét is vehetél volna kecskét.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cěna je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Oseguvanje živinah.

Svaki gospodar se trsi, da skim više i skim lepšo marho ima na gruntu. Opasna stvar je marše, ako s beleža nemore se pri tužiti, samo mlo se ogledava na gazdo i čeka pomoć. Spameten gazda ni zamudi, da pozove k beležnomu maršetu vračtelja, ali itak se pripeli, da živinće pogine, makar kak gut dobro vraćimo i nati način veliki kvar imamo.

Ako to očemo, da se nas ov veliki kvar mine, moramo i potrebno je, da si domačo živino oseguvamo i tak se nam čeli ili pak vekša strau kvara povrne. Razumni gospodari sveksinoma daju rogovnato marho i konje oseguvati s vun toga pak negdi i birke, svinje. Oseguvati samo od tri mesecov stareše i od dvanajst lét mlajšo marho moći.

Oseguvanje se tak dela, da gospodar tojest gazda piše ili pak se pri javi pri nekoi družtvi, odoout mu odmah pošleju pisma koja spuniti mora, samo predi sa nekoi živinarom mora dati pri viziterati marho s bog toga, da se posvedoči, da marha nije beležna. Kak se to svršilo odmah se moreju pisma sa živinarskom svedoćbom k nekoi družtvi poslati. Živinaro za svaki falat kojega pri vizitera 50 filleroz ide. Družtvo kontrakta na pravi i taki ga pošle dimo. Kontrakt na jedno letino valja. Oseguvanje odmah se mora platiti.

Plačo na procenite računaju s veksinoma na ov način:

- od vola i juneca od svake 100 korun vrednosti se 3 korune plati.
- od krave i telice na 100 korun vrednosti se plati 3 korune i 50 filleroz.
- od konjov (kobil) se plača na 100 korun 5 korun 50 filleroz, do 9 korun 50 filleroz.

Ako na primer jeden gazda oseguvati će 2 vole, 1 kravo i jedno telico, vole na 300 korun, kravo na 200 korun, telico pak na 100 korun onda na leto plati 28 korun i 50 filleroz. Istina, da gospodaro je to dosta velika svota ali barem pre mirouma more spat, jerbo zna, ako se mu pri maršelo nekakva nesreća pripeti, nije svega kvaren. Grofi i velikaši moreju bez toga biti, jer prinjih se ne pozna, ako jedna krava, vol ili konj pogine, ali jednomo gospodaru koj više neima, kak dve krave ili dva konje, ujemu je veliki kvar i terb ako se mu prihiži ta nesreća pripeti. Rajsi na leto 6—8 korun plaćali, kak pak na jedenput svega kvaren biti. Naprimjer jeno dva svetke ili nedelje neide vu kćemu pak je već sekolačija plaćena i barem je seguren, da ako kakva falanga ili beleg postigne marše i poleg toga doli dojde, zna da kvar mu bude pošteno plaćeni. Svako družtvo odmah i na jedenput mora oseguvati svotu vun splatiti.

Ako se nesreća pripeti potrebno je, da gazda odmah prijavi družtvi i da pozove živinara, koj posvedoči da vu kakvi nepri-

liki je marše se pobilo ili pak doli došlo. Takodjer on more do pustiti, da se koža ili pak meso proda.

Družtvo celoga kvara splati, ako je dobro posvedočeno, da se kvar nič poleg nemaršćine ili pak hotonce napravil.

Svaki gospodar ili gazda, koj oće sa menjsemi stroški marho oseguvati, more se i vu Čaklornja varašu pri gospodarstvenim družtvi najaviti, gde se druge naloge takodjer more dobiti.

Politički položaj.

(B.) Delegacijske sednice su u Beču već minute. Obedve odbori (magjari i austrianci) su svoje posle svršile, i zajednikomu kormanu od majuš 1-ga — do oktober 31-ga, — dakle na šest mesec, — indemnitěša dali, tojest slobodno potrošuju one peneze, koje su u proračunu gori vzete, nego proračun je još nič bil na delegaciji razpravljan. Magjarski delegatuzi su nikve neprilike nič zrokuvali u Beču Aunenberg ministru, makar su se grožili domaj, da ovak, pak onak će biti u Beču, ako se počneju sednice na delegaciji.

Haza! Šamu domobranski ministar se je majuš 2-ga dana posle podne iz Beča vazajputovali na Budapešt. Lukač Laslo ministarpredsjednik i Telesky Janoš financeministar pako sn se samo majuš 3-ga v jutro nazajputovali. Majuš 2-ga dana posle podne je Beöthy Laslo trgovački ministar u

Ure generala Gomeza.

Stari Gomez, španjolski general, je nekaj svieta videl. On je sudieloval u karlističkih ratovih, a u Ameriki se je jahal sa indianci. Njegovi prijatelji su ga salno nazivali junakom dvijuh svietah, a on sam je o sebi znal reći: »Kaj je strah, to ja nepoznam«. A još češe je znal reći: »Braćo, ja sam mnogoga na drugi sviet preselil, ali za tuđim imetkom nisam nikada posegnul!»

Gomez je bil nežnja, i to, veselak, koj veselo družtvo nije poteptoval. Vani, dalje od Puerta del Sol je stajala vila, u kojoj je njegov jedan tetez sa svojom brojnom obitelju stanoval. Onamo se je Gomez rado hodil po večerih zabavljat. Tam su se spomenkivali, kartati i pušili, te je Gomez često kasno u večer se znal povrnuti k svomu domu.

Jednoć se je u Madridu dogodilo grabezno umorstvo i o tom su se jedne večeri pri tetcu puno razgovarali. Bil je govor o cietoj tolvajskoj bandi, — koje okolo Madrida harači o osobah, koje su bez traga zginule i o spodobnim bajkam. Sam Gomez je rekel u tom spomenku, da u Madridu doduše ima puno lopovah, koji su na sve pripravni; ali najgore je ipak, kaj se čovjeku more dogoditi, da navadno žepokradicam u

ruke opadne. Medjućim, veli smiešeći se, niti ovi za staroga Gomeza nisu pogibeljni, jer ja bi rado videl žepokradicu, koj bi se podulaf mani približiti.

»Zakaj ne, tetez?« — protuslovil je sin kućegazde — »prije nego ti kradju opaziš, je tal već Bog zna gde!«

»Dakako, da je tak«, — veli mladji brat prvoga — »tat se na ulici samo onak, tobož nehote, stobom sudari — i već ima tvoje novce. Vidiš, ovak! I tim ide mimo generala te posegne mu u žep i neopaženo van vzeme žepni rubac.

Najmladja pako iz obitelji, jedna ljubezna djevojčica od kojih osam godinah, zagrlil staroga soldata te ga prosil: »Ah dragi tetez, ti danas nesmeš kuci, već je kasno i tmina — i tebe budu sigurno putem napali, ako pojdeš.«

I mati je povladjivala kćerkinim riećim: »Izbilja je već kasno i nenavadna tmina; ti liepo samo prenoci kod nas.«

Gomez na te rieći skoći iz stolca. To predmievanje, da će on radi kakovoga straha iz svoje navade iziti, ga je baš razdražilo. »Pustite me u miru! Stari nežnja je ipak najradje med svojemi četiremi zidovci, — reće otresito.

On hiti pogled na uru pendulku na stieni viseću. »Ah, gledaj, pak je već pol

noći prošlo! — veli, te sa dalje neda zadržavati. Samo kćerkici tecovoj, koja ga je malo prije hotela odvratiti od noćnog putovanja, je povieril potho, da ima kod sebe revolvera. Onda otdide zbogom u tamnu noć.

Je, tako je bilo! — Tmina kak dan pred sudnjem danom! I tmina je ostala, dok je Gomez cestom u varaš koracal. Težki tmurni oblaki, kroz koje svetlost zviezda nije prodrieti mogla, zaštrli su nebo, potoka kraj ceste se je čulo samo zaboriti, ali videti ga nije bilo, gde koja još goreća lampa u varaških ulicah kazala je put u varaš, kak svielti turen na morskoj obali, put mornarom u luku.

Poslie hoda od pol ure, prispel je u varaš, ali tu skoro nije bilo nikaj bolje. Tmčina i kakti izumrla je tu ležala predvaraska ulica. Iz nijednog oblaka svetlost, nijedan putok na vulci. Staroga generala malo obide, onak nekak neugodno, kak ga niti po gudarah amerikanskih nije obhadjalo, kad se je proti indijancom boril. Em ga nije strah obhadjal, on niti nije poznal straha; ali samo je bilo nekakovo neugodno čuvstvo. Ali pravu mu budi, zakaj je o tih razbojničkih stvarih tam pri tetcu brblal, miesto se mirno tarokiral i einundzwanzigera pak pagata lovil.

Daleko dole na kraju ulice gorela je,

Beč dolazio i dr. Lukacs Laslo ministar-predsjednikom konferenciju držal.

Majus 4-ga dana poslie podne ob peti uri su držali od novoga kabineta ministri svoju prvu, vriednu konferenciju u ministar-predsjednički palači. Zvun grof Zichy Janos kultusministra od kormana svi člani su nazočni bili. Konferencija je do sedme ure trajala, i s tekućemi posli su se ministri bavili. Protokola je Joanovich Pal ministarski savjetnik vodil.

U minutem pondelek je ablegatska biza svoju redovito sednicu držala. Dnevni red je bil: program od novoga kormana. Na ovi sednici je grof Apponji Albert velikoga govora držal. Za tem su još Bakonji Šamu, grof Zichy Aladar i Egry Béla ablegati govorili. Još je Huszar Karolj (šarvarski) orsački zastupnik interpellaciju upravio k nut-rasnjomu i trgovačkomu ministru za radi one električne nesreće, koje su se u minu-ćem dneve na Budapeštu pripetile. Odgovora je Huszar né dobil.

U minutem nedelju odvečer je kormanova stranka (munkapart) dogovaranje držala, na koji su skorom svi od munkapart stranke ablegati nazočni bili. Naime na ovi dogovaranji se je stranka spricavala od bivšega ministarpredsjednika, grof Khuen-Hédervarya. Plosz Sandor bivši ministar je govora držal, k grof Khuenu, na kaj je Khuen grof s lépmi réčmi zahvalil stranki onu ljubav i poštenje, koju su njemu darovali, dok je on bil ministarpredsjednik. Za tem je Lang Lajos Lukacs Lasloa pozdravil, na kaj je Lukacs ministarpredsjednik dugšega govora držal. S tem govorom su od oppozicije ablegati né bili zadovoljni, jer Lukacs je jako ratobornoga govora povedal na ovi dogovaranji. Za Lukacsev govorom je Perczel Dežó predsjednik s kratkom govorom odkril grof Hédervaryovoga slika, kojega je Rozsly Fülöp slikal. Za dogovaranjem je u Royal-svratištu veliki banket bil, na kojim su Berzeviczy Albert, grof Hédervary, Lukacs Laslo i grof Tisza Istvan govora držali.

Majus 7-ga dana je dalje trajala borba

ili bolje rekuć, dogorevala je još samo jedna jedina ulična lampa. Moguće, da je bilo još kasnije doba noći, negoli je on mislil? Ili kak dugo je već hodil? On je dobro poznal udaljenost od svog stana do tetčeve vile, ali danas mu se je ta duljina činila jedno malo preduga, mnogo dulja nego navadno.

Dakako da ovdje nije mogel sada na uru gledati, moral je čekati, dok do lampasa dojde.

Sad na jedan krat začuje korake kroz tihu noć. Iz jedne pokrajne ulice izide tamna spodoba — jedan čoviek dugim kepenjkom zaognjen. Baš proti generalu je išel, valjda ga je tuda njegov put, kak i generala njegov, vodil, i general posegne za revolverom u žep, posve nehotice, niti neznajući, zakaj.

Sve više i više se ta dva putnika liiti noćna šetala jedan drugomu približuju. Kad su već jedan do drugoga došli, hotel se je Gomez vagnuti, a on drugi takaj, pak jer su se obadva na istu stranu hoteli vagnuti, došlo je naravski, da su se sukobili, jedan na drugoga zaleteli i se trknuli.

»Odprostitute!« — izprical se je Gomez »Odprostitute!« — molil je čoviek u kepenjku.

I onda je otišel svaki svojem putem. Sada je Gomez došel na kraj ulice, gde je ulična lampa dogorevala i sad će

nad kormanovoga predstava. Govorili su: Mihalyi Péter, Szabo Istvan, grof Pejačevich Tivadar, Popovic Šandor i Lovasz Marton orsački zastupniki.

Pčelarstvo.

(Dalje.)

Mesec majus.

Istina, daje ovo jeden najljepši protu-ljetni mesec, kojemu se veselji staro i mlado mužko i žensko. Jer je već sada čela priroda bogato nakičena z milijuni svakovrstnih ružic, koje razveseljuju srce svakoga zdravoga človeka, koji ikakovu voļu ima, da se višeput naužije, te krasne prirodne lepote setajući se po polju, ali pak po bujnih senokosah, po kojih se razprostiraju lépe zeljene šumice, i poslušajut veselje ptice koje z svojemi — milozvučnemi pesmicami slave svemožnoga stvoritelja. Na ovakovem putovanju nam se takaj višeputi začuje zujanje marljive pčelice, — koja od cvéta do cvéta oblére iskajući hranu, s kojom hrani sebe i mlado leglo svoje.

Ako bude i na dalje lépo toplo vréme vu ovom mesecu, onda bi mam se mogli nekoji jaki pčelci rojiti. Zato je potrebno, da si svaki pčelar sve pripravil, kaj mu je k tomu potrebno. Jer kada je već roj na grani, onda je prekasno košnice z iskavati, kak je već to pri nekih navada, kaj njim včocke vu košu sediju, onda dok oni to najdeju i očistiju, za toga se roj odpusti i odleti, ier vnoći neće dugo čekati.

Ako smo polek kada nam se pčelar roji, onda moramo žnijim ovak baratati: moramo imati dobru špricalku, koja dosti dalko vodu nese, onda si vu jednoj posudi pripravimo hladnu vodu, pak kada već ves roj iz koša zijde, onda ga moramo tak dugo špricati, dok se god počne prijemati, a špricati ga moramo tak, kaj od ozgora na njega curi, kakti dežji; a né od zdol gori, kada se počne skup spravljati onda već špricati nesmemo, tak dugo, dok se ves skupa ne prime; kada se već ves skupa prime, onda ga opet dobro pošpricati treba (samo iz da-

ljeka a né iz bliza.) a to zato, da se bolje skupa stisne, kaj ga leži vu koš stjepemo; i to tak moramo složiti, kaj nam ves roj vu koš opadne z jednem udarcem, a né kaj bi ga pol polek opalo; to uvék moramo gledati, ako je roj na grani, ali pak na stebli, kaj sve pčele v košnicu spravimo, ako bi nam slučajno kak matiča ostala, onda roj vu košu neostane, nego odmah nazat na ono mesto odijde, i tak ga moramo ponovno vu koš stjepati. Kada ga u koš spravimo, onda ga moramo pod onem istem drévem gdé je bil, tak dugo na stolici ili na takovoj deski ostaviti, dok sve one pčele, koje okolo leču vu koš dojdeju, onda ga slobodno vu pčeljinjak na koje god mesto odnesemo.

Ako se ovoga reda deržimo, kak je ovdje opisano, onda se né treba bojati, dabi kojega žalca dobili, niti je na obraz nepotrebno nikaj nametati.

Drugiput umjetno rojenje.

Na protuletje.

Oktilo nam zemljicu,
Je milovidno cvetje,
Otopilo mu gnjezdicu
To blago protuletje.

I svet je kano mali raj,
Preatovljen, pomladjeni.
Kad cvetje kinča vrt i gaj,
Vsi bregi su zeleni.

Po vseh livadah ružice
Pisane su i bele,
Od Suga pčel'ce pevčice,
Nazad su doletele.

Čuti jim je veseli glas,
Kad vnaš kraj doletiju,
Kak mi svi njih, tak one nas,
Srca se veseliju.

Zaviri vtaj prirode hram!
Živ dokaz moći višje,
V prirodni knjigu vječni sam,
Tu svojim prstom piše.

A gdo uliva ptičicam,
Ta čustva domotužne?
Da tak rano ostavjo tam
Te tople kraje južne?

Gdo je u sejal na zemljo
Ružicam prvo seme?
A gdo oživja ga vsako,
To protuletno vréme?

Prirode zakon, mučel', tih!
Od koga li; se stvoril?
Vrh sveta knjigah učenih
On jasno sam govori.

V daljnem svemiru od Neba,
Taj svet kan' božja biza.
Znak stvarjanja nam višjega,
Zrnce je Paradiža.

M. Kutnyak.
zvonac.

moći viditi koliko je vur. On posegne u žep po uru, ali badava, ure je nestalo zajedno sa zlatim lancem.

Onaj čoviek u kepenjku se anda nije badava u njega zaletel! — To je bil on pravi žepokradica. Ovi svi tako rade!

»Čekaj lopov!« — I revolverom u ruki ide Gomez žurno natrag po tamnoj ulici za čoviekom u kepenjku.

Je, je, — tomu lopovu nije savjest čista! On se ogleda natrag ... te hitrije prične napred koracati ... ali mu to nista nepomaže. Za kratki čas ga već junak dvuh svietah drži za vrat te mu križunče revolverom pod nosom kričedi: »Simo uru ili ...«

»Milost! Milost! ... Samo mi zivot poštedite, sve ću vam dati!« — jadicuje te se moli sav prestrašeni napadnuti u kepenjku, te bez suprotstavljenja preda zahievane predmete.

Odmah zatim je mogel Gomez, zadovoljan svojom junačkom samoobranom vlastništva, ustanoviti, da je pet minutah preko jednog sata po polnoći prošlo.

Kađ je domov došel, hotel je, prienogo se je u postelj legel, uru u tok, koj je bil na ormariću kraj postelje, metnuti. Ali koje iznenadjenje! Tok je već bil popunjeno; a koja ga je popunjila, bila je njegova

prava stara zlatna ura sa lancem. Osupnjen je tu stal i gledal uru, koju je domov donese. Ona je bila njegovoj staroj slična, ura za gospodu, kakovih ima na stotine u trgovinah.

On je onoga u kepenjku držal za razbojnika i tata, a eto, on sam ga je porobil, jer je ov generala držal za razbojnika i tata.

Sve nastojatije poštenoga staroga soldata, vlastnika porobljene ure pronajti, bilo je badava. On je moral uru zadržati u svojem posiedu.

Gomez je uslied te pustolovine postal posve skrhan, te ga je u veliko mučilo, da od sad više nije mogel tvrditi, da nikada nije za tudjim imetkom posegnul.

Ovu pripoviest sam ne davno čul pripoviedati, da bi se bila imala dogoditi mogyarskomu generalu Behmu, kad je bil poslie četrdeset i osme godine u Parizu; ali dobro se siećam da sam isto još kakti dijak bivši, čital u niekoj puno starijoj knjigi nego je bila četrdeset osma godina, pak zato sam uzal za junaka pripoviesti staroga generala španjolskoga Gomeza, koj je bil godine 1836 osobitog junačtva karlistički general u Španjolskoj.

Em. Kollay.

KAJ JE NOVOGA?

— **Veliki penazi na dober cil.** Vu Aradu je vumral Dengi Jožef osemdesetdevel lét star mlinar. Pokojni je više milijun korun imetka imal i od toga je na škole, na cirkve i na špitale ostavil tristopetdeset korun.

— **II. Salma lštvan.** Poleg Bičke občine je jedna cigel fabrika, gde je med težaki bil Salma Ferenc zvani težak, kojega su zmirum srdili pajdasi, da je rod onoga Salma lštvana, kojega je Bali vu Segedu obesil. Jeden čas je to pre mirnuma trpel, ali da su pajdasi zavvedili da je taj sironak zaistinu bratanec onoga, kojega su obesili, od toga vremena mu je čeli pekel bil život. Za grozil se je, da doli vpiči onoga, koj mu nebude dal mira. Minući tjeđen nekoji dan su cigla vozili vun s pećnice. Salma Ferencu je više komadov cigla doli opalo i zato je za kričal na njega Čičo Adolf težak:

— No, ti živan, nemores paziti?

Salma bez reči pograbil noža i doli je v pičil pajdasa, koj je taki vumral. Salmu su žandari prijeli i sudu prek dali, gde si sad premišlava jeli nebude i on na galge došel.

— **Vumral je za dēte.** Este občini poleg Komaroma je on dan veliki ožen bil i dvanajst hiž je zgorelo. Pongrac Imre, da si dēte obrani, skočil je vu goreču hižu. Zadnju minutu goreči krov na njega se srušil i on je tak teške gorece rane trpel, da je na kratkoma vumral. Dēte su srečno obranili.

— **Strelil je financa.** Vu Budakesu je službu sveršaval Takač Mihalj 23 léta star financ. Vu kmici je nešči na njega strelil i teško oranil. Pležeranoga financa su vu špital od pejali. Počinitelj je od bežal. Sad ga iščeju.

— **Eksplođeranje.** Iz Halle pišeju, da su tamošnji navučetelji jedno rudu glet išli i kak su na lice mesta došli, jedna kišta puškinoga praha se je iz nenada vužgalo. Tri navučetelji su život sgbuh, tri pak se teško ravenil.

— **Iz židovske cirkve katolička cirkva.** Poleg Zombora je Dunacebe zvana občina vu kojuj ga pred vremenom tuliku židova bilo, da su i cirkve si dali zazitati. Sad nam pišeju odonut, da pomalem su židovski stanovniki ostavili občino, cirkvu pak su prodali iz koje sad občina predēla za katoličku cirkvu.

— **Zaklani krvolok.** Med Dragaufalva i med Ciganjosi obcinami su na zeleznici mrtvo telo našli. To je Sata Vasil bil, koj je već vnogo lét resta imal, jerbo jednoga krcmara zaklal i zrobit. Sad su ga dečki za tukli, da se selo reši krvoloka. Dečke su vlovili i vrest zaprii.

— **Šparavec.** Vu Congradu su spazili, da svetoga Antona šparavca netko penaze krađe. Džgu ni su mogli počinitelju na trag dojt. Sad su na pazili, da deca, koja su ministravala su spalčickami jemali vun daruvane fillire. Decu su vlovili i policajom prek dali.

— **Otec i sin.** Vu Maramarossigetu je vužgal se Rosenberg Salomona melin. Otec i sin su vu kancelariju vdili, da pisma i penaze obraniju. Medo tem toga su tak teške gorece rane terpeli, da otec je već umral, sin pak hmira.

— **Zaklaj je za sto korun.** Iz Kalocē telegraferaju, da još lausko leto novembra 8 ga je odonut snikouil Hunka Janoš mlinar i, od potlam nikaj nē je bilo moći zavvediti, gde je ili pak kam je odišel.

Aprila zadnje dneve su jedno mrtvo telo potegli vun iz Dune i osvedočilo se da to je zuitkjeni mlinar. Žandari su taki strogu istrogu podigli i na kratkoma su prijeli Janoš Jožef tamošnjoga dečka, koj je valjuval, da je mlinara on zaklal. Povedal je, da mlinarova žena i punica su ga na govoreile, da nek zakole Hunka Janosa, dobi sto korun. Na to je išel vu melin i tam je sdučim nožom doli vpičil nesretnoga cloveka i za tem ga je vu sak del na koj je veliki kamen prevezal i hitil ga vu Dunaj. Krvoloknika, ženo i punicu su sad na Kalocē odegnali vu rest.

— **Streljeni tolvaj.** Žandari su vlovili poleg Szegeda dva tolvaje i kad su njim za kričali nek gori sdigneju ruke, jeden nē posluhnul i vu žep je segel brčsas da revolvera zeme vun. Na to ga je jeden Siksaī zvani žaudar doli strelil. Drugi je kričal, da se sobra prek da. Streljeni tolvaj je sedemnajst lét bil star a drugi pak trideset. Obedva su već višeput bili kaštigovani.

— **Kakov je dober plebanoš?** Iz Leibacha pišeju, da Jeglič dr. biskup je vu službene novine pisal, kakov mora dober plebanoš biti? Mora pobožen biti i nesme vnogo penaz zahtevati od svojih farnikov. Nesme nikakvo politiku tirati i vu cirkvi od politike prodekovati. Vu prodeštvom nesme nikoga šimitati ili bantlavati i. t. d. Bormeš taj biskup čistam prav ima.

— **Ubojstvo.** Aprila 30-ga se strahoviten dogodjaj pripetil pre Tri Kralji vu krcmi. Levačić Mihalj kišešedi stanovnik, da se obrani je dolj strelil Cecarko Ferenc martinovehegji stanovnika. Stuzavali su se navēk i poleg toga je tak veliko neprijateljstvo nastalo med njimi. Negda, negda su se žišli, kak i ov dan vu krcmi. Na fletnomu su se pograbili i bormeš Cecarko je hitil Levačića i lam ga je gujel. Levačić smekne vun revolvera i tak nesrečno je strelil neprijatelja, da je odmah vumral. Sud je odredil istrogu, Cecarko su gori parali, Levačića pak vu rest su zaprii. Sad vu Čakovcu premišlava svoji grozovilen čin.

— **Nepazljiva mati.** Opet jedna žena, koja nemore paziti na dēte. Šardi Imre žena je ta nepazljiva mati iz Alsöveghegi občine. Njeni 5 lét star lštvan zvani sin je Koraj lštvan hidegfalvi stanovniku 310 korun kvara napravil. Kvara je ožen zrokuval. Dečec je gorečo drēvo zel vu kuhnji i stēm se je igral pred stalom, koja se je vužgala i odnje hiža takodjer zgorela. Proti nepazljivi materi su istrogu podigli.

— **Tatbina.** Jambrovič Ferenc gjümöclhegji stanovnik jako pečenko štima, jerbo pak doma nemore si to pripraviti, zato negda. negda pohodi bližnje občine i kak dobra i lukavna lisica najrajši kokušinjake pri vizitēra, ali je tam kaj takvoga, kajbi za njegov gustu i za njegov duži nos dobro bilo. Tak je sreću imal k njemu Levačić Anton sentilonai i Bistrovic Anton nijrvölgji stanovniki od kojih je april 15-ga za 80 korun vrednosti kokosih i krumpira si posudil. Vrhvo toga naši marljivi žandari su ga vlovili i na račun pobrali.

— **Lukavna žena.** Bednjač Jula iz Zalaujar občine već vu krci ima, da prez dela si pribavi svakdašnji kruh. Ona ni krađe nek tak hodi od sela do sela i zko more koga na govoreiti, da ona zna dobro coprati, dobro si da to ciganija na plati. Tak je s ciganila Murković lštvan poturenskoga stanovnika na dva puta 44 korune. Ona mu je za coprala, da svako leto bude strahovito srećen pri marbi vu polju pak

na jedni mekoli više zruja dobi, kak drugi na pet mekolih. Murković je to za istinu držal i višeput je dal penaze, opravu i druge stvari. Ali kad je videl, da mesto velike sreće mu svinje počmeju crkali v polju pak mu toca potrla žito i pšenicu, previdel je da je s ciganicom imel posla i za to je nju prek dal kraljeskomu sudu. Vezda naj sehi za copra, da nebude kaštigana.

— **Još jedna tatbina.** Trstenjak Ferenc iz Dravaszentivan občine stanovniko su presešni mesec 20-ga dana iz zaklejene komore dve vreći kuruze odnesli i tak siromaku 30 korun kvara zrokuvali. Poleg tužbe su žandari istrogu podigli i kuruzu pri jedni tamošnji hiži našli. Kuruzu su pri občinskim birovu ostavili, tolvaje pak sudu prek dali.

— **Gnězda občina je pogorela.** Vu četrtak odvečer strahoviten ožen je unistil Gnězda občino. Vu velikim vihro tri tertaj občine je pogorelo. Cirkva, škola, cele vultice su bile na jedenput vu plamno. Dva ljudi su življenje sgbuhili vu ogiju. Kvar je veliki

Pesma od fare Štrigovske!

(Dalje.)

Vse vštigovski fari je lušno veselo;
Vse staro vse mlado žuri se na delo!
Na pole na travnik i takaj vgorice;
Se trudijo delajo vsak dan do kmice!

Pa vštigovski fari pivnice su kleti;
To mora me dobro pač svaki razmeti!
Na gantarh lagvi veliki ložijo;
Napunjeni zvinom kaj komaj deržijo!

Vnedelo po poldan se ide vgorice;
Pogledat u kleti i vietne pivnice!
A vtorbu si šunko klobaso kluč deae;
I tak se pomalom od kuče vkraj gene!

Pa prije kak gazda od doma odide;
Još važna stvar vglavo na misli mu pride!
Ti žena se spravi za menom gor prid;
Jer rada bi zmenom šla tak semi vidi!

Zavoi još suseda, kumo, i Mico;
I dole zamenog vgorice vpvnicu;
Tam pijemo vino po navadi stari!
Zapojemo kak je kaj vštigovski fari;

Vgorici vpvnici nam lustno je biti!
Pošteno spriateli se veseliti!
Šunka klobaso to dobro nam depe!
I vinčece sladko jezike nam gene!

Kak možki mi brabri tuk gingave žene;
Se vinca napi emo mere poštene!
Huškamo vrisikamo pojemo bole!
Kvakajo žene kak pisane sove!

Šunka klobasa vzelodce spoline;
Sunce zahaja za gorske doline
Sad moramo očet na kuču doiti
Zahvaliti gazdi i Boga častiti.

Sad susci se skumom spivnice nu gene;
Prek praga odneve fest mere postene!
Pak kuma i Mica spivnice gre hladne;
I jedna na drugu na kum i opadne!

Te gazda pre gledat pri stole sv je;
Gor obe pomoćti je vztu na dvo e!
Pa komaj kaj primu si kuma za ruku;
Več leže je vterjeju na kumovom kupu!

Podgorelec Marton

Rohadib-gy.

(Drugiput dalje.)

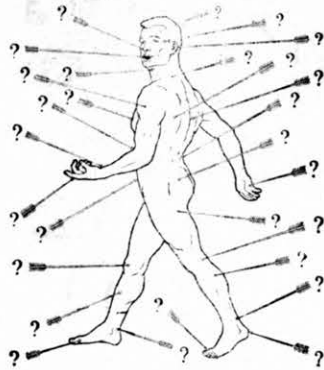
AZ ÖREGEM

is mindig az én dia, hogy sz-pök rüszébe, vála-
mint finom, az a bór és főbér lent elvérése és meg-
ovására mind job szappan, mint a világhír „Ste-
ckenpfeffer“ illómat szappan. Védjegye
„Streckenpfeffer“ készült Bergmann et Co. cég Te-
schau a/É. — Kapható minden gyógyszerár- drog-
ria-illatszerár s minden eskakárába végo dízletben.
Darmja 80 fillér. — Használatkép: csomagolásan be-
váltik a Bergmann féle „Ma nera“ illómat tejkérmé-
fehér és finom noi kezek megovására. ennek tobasa
70 fillérért mind ott kapható.

Gabona árak. — Ciena zítka.

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	20 50 —
Rozs	Hrz	17 20 —
Árpa	Ječmen	18 00 —
Zab	Zob	18 20 —
Kukoricza	Kuruza suha	19 60 —
Fehér bab u)	Grah beli	24 50 —
Sárga bab	» zúti	21 00 —
Vegyes bab	» zmesan	19 20 —
Kendermag	Konopljeno seme	20 00 —
Lenmag	Len	25 00 —
Tökmag	Kosčice	28 00 —
Bükköny	Gralhorka	16 00 —

Vannak fájdalmai ?

Használjon Feller-féle Elsáfluidot és Feller-féle Elsáplulákat, melyek egyedül készítöje Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 124. szám (Zágrábmege).

- I. A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, köszvényt, ideggyengeséget, oldalszúrást, szaggatást, influenzát, fej-, fog- és derékfájást, zsabát, bémulást, szentfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot, reka-leség, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is pártatlan gyógyszerrel használják. Valódi csa. úgy, ha minden üveg a „Feller-“ nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.
- II. Továbbá tudomására öhajjuk adni, hogy az emberek ezrei gyomor-bajok, görcs, étvágytalanság, veseség, hányási inger, rosszullét, felbőgés, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kítő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsáplulákat. 6 doboz bérmentve 4 korona. Övako-fjunk azonban utánzatoktól és címezünk minden rendelést gondosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica Centrale 124 sz. (Zágrábmege).

Házeldadás. Csáktornyai patak-utcai 7-ik számú és szük-utcai 11-ik számú házak eladóak. Bővebbet e lap kiadóhivat. lában. ::

Csáktornyai fürdő

Patak-utca 9. szám alatt.

Modern kényelemmel berendezve és minden igényeknek megfelelő

♦♦ Kádfürdők. ♦♦

Nyitva egész nap. :: Ügyes, gyakorolt masszírozónő. ::

== Jegyek kaphatók: ==

Nádasdi Nándor borbélyüzletében
 Hirschsohn Testvérek divatruházában
 Mik Szilárd borbélyüzletében
 Deutsch Salamon fűszerkereskedésében.
 Strausz Sándor könyvkereskedésében
 Hirschsohn Henrik fűszerkereskedésében
 A pályaudvari lözsdében.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

♦ A TULAJDONOSOK ♦

Butorvásárlók figyelmébe!

Jó és olcsó butor

HIRSCHL ÁRMIN kárpitos és diszító

:: dűsan felszerelt butorraktárába ::
 Varaždin, Setanj-utca 2. sz.
 kaphatók.

A legolcsóbb árban, egyszerű ügyszintén legfinomabb kivitelű háló-, ebédlő- és szalonberendezések nagy választékban raktáron vannak.

Műhelyemben mindennemű kárpitos és asztalos munkák pontosan, jutányosan készíttetnek. ::

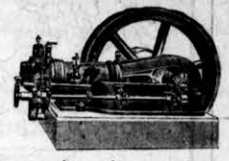
Csépléshez, gőzekeszántáshoz, téli fűtéshez kiválóan alkalmas
Tatai briketteket és tatai darabos szenet

jutányos árban szállít a

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat Budapest
 V., Zoltán-utca 2-4.

NYERSOLAJ SZIVOGÁZ DIESEL BENZIN MOTOROK

ÉS LOKOMOBILOK

GYORS SZÁLLÍTÁS
 KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
 MESSELMÉNŐ JÓTÁLLÁS

DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZV.-TARS.

- Németország legrégebbi, legnagyobb motorgyára. -

692 13-24 VEZÉRKÉPVISELŐ:

GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA

BUDAPEST. V., DOHÁNY-UTCA 4. (Alkotmány-u. sarok).

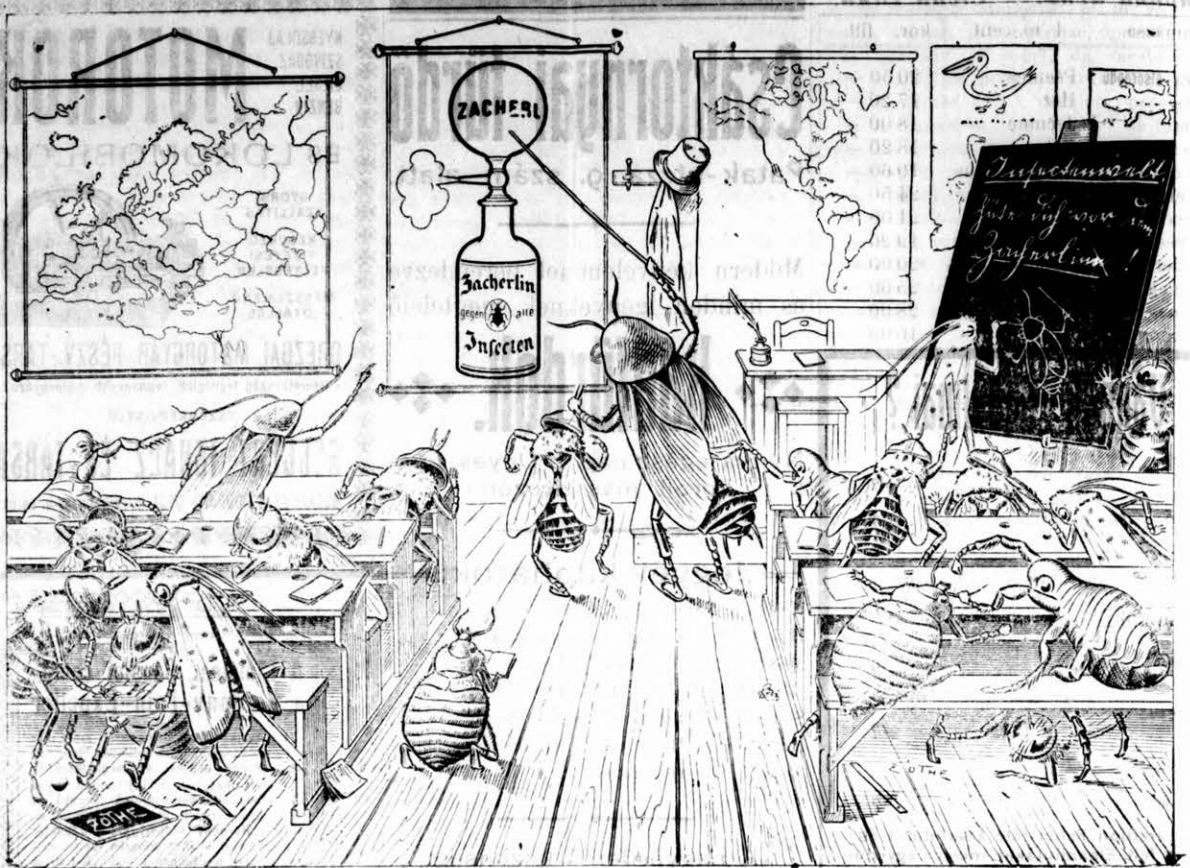
Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziázer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényét, osztnál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K140 és K 2- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Elmélgva mindenkit, a ki való-i Zacherlint akar venni, nyomtatékosan, figyelmeztetünk, hogy utazatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljék a »Zacherlin« névre.

A tisztességes lecsúszás kerésköz... utólrhetetlen hatásánál fogva közismert »ZACHERLINT« kér, ne akaszson nyakába megtévesztő surrogátumot. Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is.

Sümegei méz a legjobb!

Az építelő közönség szives tudomására hozzuk, hogy I. rendű, fával égetett, por és kőmentes, évtizedek óta ismert legjobb minőségű

:: sümegei meszünk ::

kizárólagos elárusítási jogát Muraközre és Horvátországra **APFEL GÉZA** mész- és kő- és csákortornyai lakosra (a laktanya mellett) ruháztuk, kineél egy waggononként, mint kicsinyekben, kerül eladásra miáttal **honi gyártmányunk**, mely minőség tekintetében a külföldi (sájer) meszet nagyon felülmúlja, azzal ár tekintetében is versenyképes.

Tisztelettel

803 9-*

Dunántúli mész- és teglaárak r. t.
SÜMEG (Zalamegye.)

Ugyanott tenyésztőjások kaphatók.

Sümegei méz a legolcsóbb!

Sümegei méz kő- és portmentes!

Sümegei méz a legkiadósabb!

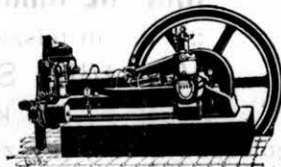
Langen & Wolf

Wien XI/3. Laxenburgerstrasse 53-55. szám.

Mérnöki iroda: Pozsony, Stefania-utca 25.
A monarchia legteljesebb motorgyára.

827 6-26

Világhírű eredeti OTTO motorok

Benzin, Benzol, Petrolin, Nyersolaj, világítógáz és szivógy hajtásra, több mint 106.000 drb, egy millió loerón felül forgalomban.

Diesel-féle nyersolajmotorok.

A legmodernebb szerkezet. Az égő anagok legkisebb fogyasztása.

873 18-26

Az emberi kéz mint sérvkötő

SENSATIÓS TALÁL MÁNY!

Kérjen ingyen prospectust!

Zart borítékban portómentesen küldi

POBLITZER SÉRVAMPULATORIUM

speciális orvosi rendelőintézet

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. Főemelet.

Butor

legjobb minőségben és a legolcsóbb árban csak

Schwarz Lipótnál
kapható Varazsdon.

Pokućtva

u... bolji kakvoći i u... n... soj ećni samo pi...

Schwarz Lipotu
se moći dobiti u Varazdinu.